

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

2018

ХҮН АМ

Алтай хот
2019 он

АГУУЛГА

2.1 ХҮН АМЫН ӨСӨЛТ, БҮТЭЦ

2.1.1 ХҮН АМЫН ТОО

2.1.2 ХҮЙСИЙН ХАРЬЦАА

2.1.3 ХҮН АМЫН ЕРДИЙН ЦЭВЭР ӨСӨЛТ, ӨСӨЛТИЙН КОЭФФИЦИЕНТ

2.1.4 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ

2.1.5 ХҮН АМЫН НАС ХҮЙСИЙН СУВАРГА

2.1.6 ХҮН АМЫН ЗҮЙН АЧААЛАЛ

2.1.7 ХҮН АМЫН НЯГТРАЛ

2.1.8 НАСНЫ ГОЛЧ

2.2 ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, ХҮҮХЭД ҮРЧЛЭЛТ

2.3. ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ

2.4 ШИЛЖИЛТ ХӨДӨЛГӨӨН

2.5 ӨРХИЙН ТОО

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 2.1.1 хүн амын тоо сумаар, хүн амын өсөлтийн хувиар, 2014-2018 он

Хүснэгт.2.1.2 хүн амын тоо насны бүлгээр, хүйсийн харьцаа, 2018 он

Хүснэгт.2.1.3 төрөлт, нас баралтын тоо, ердийн цэвэр өсөлт, 2006- 2018 он

Хүснэгт 2.3.1 хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, сумаар, төрлөөр 2018 он

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

Зураг 2.1.1 Хүн амын тоо мян.хүн, хүн амын өсөлтийн хувиар 2001-2018 он

Зураг 2.1.2 Хүйсийн харьцаа 2013-2018 он

Зураг 2.1.3 Хүн амын ердийн цэвэр өсөлтийн коэффициент, төрөлт, нас баралтын ерөнхий коэффициент 2010-2018 он

Зураг 2.1.4 Хүн амын дундаж наслалт, улс, аймгийн дүн, 2010-2018 он

Зураг 2.1.5 Хүн амын дундаж наслалт, хүйсээр, 2010-2018 он

Зураг 2.1.6 Хүн амын нас хүйсийн суварга, 2018 он

Зураг 2.1.7 Хүн ам зүйн ачаалал, 2013- 2018 он

Зураг 2.1.8 Хүн амын нягтрал сумаар, 2018 он

Зураг 2.1.9 Хүн амын байршлаар, 2018 он

Зураг 2.2.1 Гэрлэлт, цуцлалтын тоо, 2000- 2018 он

Зураг 2.2.2 Гэрлэлт, цуцлалт, 1000 хүн тутамд, 1970-2018 он

Зураг 2.3.1 Бүтэн өнчин, хагас өнчин хүүхдийн тоо, 2010-2018 он

Зураг 2.3.2 Өрх толгойлсон эхийн тоо, 2013-2018 он

Зураг 2.3.3 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, төрлөөр, хувиар, 2018 он

Зураг 2.4.1 Шилжин ирэгч, шилжин явагчийн тоо, 2013- 2018 он

Зураг 2.4.2 Шилжин ирсэн, явсан хүн ам, насны бүлгээр 2018 он

Зураг 2.5.1 Өрхийн тоо 2013- 2018 он

Зураг 2.5.2 Өрхийн тоо, сумаар 2018 он

2.1 Хүн амын өсөлт, бүтэц

2.1.1 Хүн амын тоо

Аймгийн хүн амын тоо 2018 оны байдлаар 58.3 мянган хүн болж өмнөх оны мөн үеэс 839 (1.5%) хүнээр өссөн байна. Нийт хүн амын 29030 эрэгтэйчүүд (49.8%), 29250 эмэгтэйчүүд (50.2%) эзэлж байна.

Зураг 2.1.1 Хүн амын тоо мян.хүн, хүн амын өсөлтийн хувиар 2001-2018 он

Хүснэгт 2.1.1 Хүн амын тоо сумаар, хүн амын өсөлтийн хувиар, 2014-2018 он

Сум	2014	2015	2016	2017	2018	Өсөлтийн хувь
Алтай	2022	2102	2082	2063	2056	-0.3
Баян-Уул	3062	2984	3000	3002	3026	0.8
Бигэр	2148	2113	2139	2211	2243	1.4
Бугат	2195	2186	2191	2168	2210	1.9
Дарив	1814	1819	1852	1844	1860	0.9
Дэлгэр	3022	3023	3060	3127	3146	0.6
Жаргалан	1736	1752	1785	1802	1826	1.3
Тайшир	1426	1470	1550	1606	1599	-0.4
Тонхил	2204	2142	2152	2197	2222	1.1
Төгрөг	1972	2014	2054	2054	2034	-1.0
Халиун	2311	2367	2388	2407	2458	2.1
Хөхморьт	2320	2332	2379	2373	2367	-0.3
Цогт	3387	3513	3549	3579	3585	0.2
Цээл	2102	2101	2109	2164	2207	2.0
Чандмань	2139	2176	2180	2218	2247	1.3
Шарга	1980	1971	1937	1937	1936	-0.1
Эрдэнэ	2180	2151	2179	2219	2327	4.9
Есөнбулаг	18678	17802	18108	18470	18931	2.5
Бүгд	56698	56018	56694	57441	58280	1.5

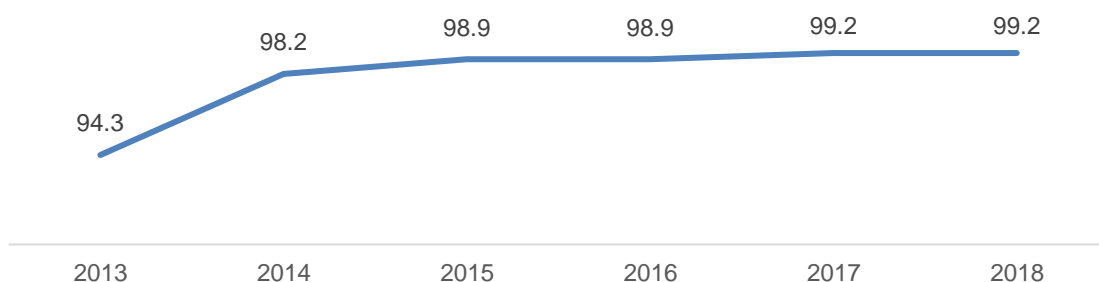
Хүн амын тоог сумаар нь харахад Төгрөг сумын хүн ам өмнөх оноос 1.0 хувиар, Тайшир сумын хүн ам 0.4 хувиар, Хөхморьт, Алтай сумд тус бүр 0.3 хувиар, Шарга сумын хүн ам 0.1 хувиар тус тус буурч, бусад сумын хүн ам 0.2-4.9 хувиар өссөн байна. Бугат, Халиун, Цээл, Эрдэнэ, Есөнбулаг сумдын хүн амын өсөлт аймгийн дунджаас 0.4-3.4 пунктээр өсч, бусад сумын хүн амын өсөлтийн дундаж 0.1-2.5 пунктээр бага байна.

2.1.2 Хүйсийн харьцаа

Хүйсийн харьцаа нь 100 эмэгтэйд ноогдох эрэгтэйн тоогоор илэрхийлэгддэг. Манай аймгийн хувьд 2018 онд төрөх үеийн хүйсийн харьцаа буюу шинэ төрсөн 100 эмэгтэй хүүхдэд 112 эрэгтэй хүүхэд ноогдож байна. Харин нийт хүн амд хүйсийн харьцаа 99.2 байна. Сүүлийн 6 жилийн үзүүлэлтээс харахад 2013 онд хүйсийн харьцаа 94.3 байснаа өссөөр 2018 онд 99.2 болсон байна.

$$\text{Хүйсийн харьцаа/sex ratio} = \frac{p_m}{p_w}$$

Зураг 2.1.2 Хүйсийн харьцаа 2013-2018 он

Шинэ төрсөн 100 охидод 104-106 хөвгүүд ноогддог зүй тогтол байдаг. Шинэ төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцааны энэ онцлогоос хамааран 10-14 хүртлэх насны хүүхдийн дотор хөвгүүд арай давамгайлж дараагийн насны бүлгүүдэд эрэгтэйчүүд, эмэгтэйчүүдийн хүйсийн харьцаа ойролцоо түвшинд байж нас ахих тутамд эмэгтэйчүүд нь давамгайлдаг зүй тогтолтой. Манай аймгийн хувьд ч энэ зүй тогтол ажиглагдаж байна. Хүн амын насны бүтцийн өөрчлөлт нь төрөлт, нас баралттай нягт уялдаатай байдаг. Сүүлийн жилүүдэд төрөлт бага зэрэг өсөж байгаагаас суваргын суурь өргөссөн байна.

Хүснэгт.2.1.2 Хүн амын тоо насны бүлгээр, хүйсийн харьцаа, 2018 он

Насны бүлэг	Хүн амын тоо	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Хүйсийн харьцаа
Бүгд	58280	29030	29250	99.2
0-4	6227	3250	2977	109.2
5-9	6169	3156	3013	104.7
10-14	5145	2643	2502	105.6
15-19	5263	2683	2580	104.0
20-24	5087	2603	2484	104.8
25-29	4432	2275	2157	105.5
30-34	4490	2291	2199	104.2
35-39	4227	2121	2106	100.7
40-44	4139	2045	2094	97.7
45-49	3755	1890	1865	101.3
50-54	3056	1467	1589	92.3
55-59	2458	1129	1329	85.0
60-64	1601	713	888	80.3
65-69	758	279	479	58.2
70-74	587	200	387	51.7
75-79	473	165	308	53.6
80-84	284	89	195	45.6
85-89	89	21	68	30.9
90-94	28	7	21	33.3
95-99	12	3	9	33.3
100+	0	0	0	0

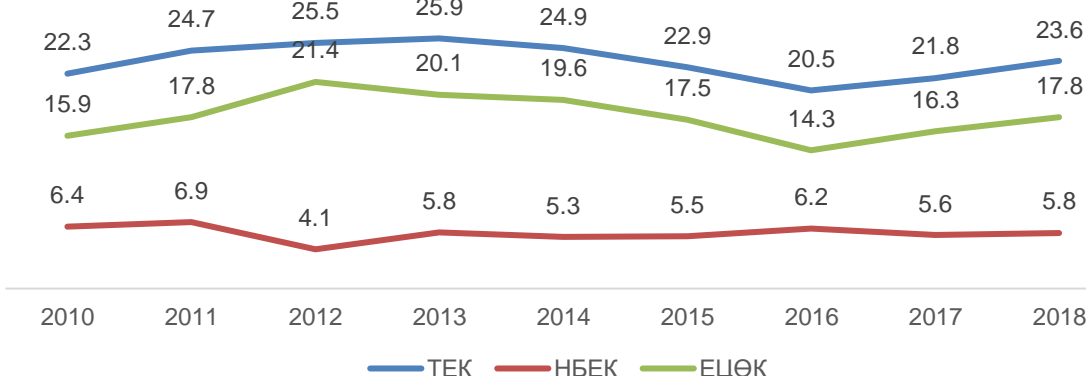
2.1.3 Хүн амын ердийн цэвэр өсөлт, өсөлтийн коэффициент

Энэ үзүүлэлт нь төрөлт нас баралтын тооноос шалтгаалан эерэг эсвэл сөрөг байж болно. 2018 оны байдлаар хүн амын ердийн цэвэр өсөлт, өсөлтийн коэффициент (ХАЕЦӨК) нь 17.8 байгаа нь 1000 хүн тутамд 18 хүн шинээр нэмэгдэж байгааг харуулж байна. Энэ үзүүлэлт нь төрөлтийн түвшин өндөр, нас баралтын түвшин бага байгаа үед хамгийн өндөр байдаг. Шилжих хөдөлгөөний нөлөөллийг оруулахгүй тооцдог үзүүлэлт юм.

Хүснэгт.2.1.3 Төрөлт, нас баралтын тоо, ердийн цэвэр өсөлт, 2006- 2018 он

Он	Төрөлт	Нас баралт	Ердийн цэвэр өсөлт
2006	1164	383	781
2007	1214	295	919
2008	1235	326	909
2009	1331	364	967
2010	1209	348	861
2011	1313	367	946
2012	1359	217	1142
2013	1435	284	1151
2014	1294	287	1007
2015	1265	295	970
2016	1208	348	860
2017	1221	292	929
2018	1366	335	1031

Зураг 2.1.3 Хүн амын ердийн цэвэр өсөлтийн коэффициент, төрөлт, нас баралтын ерөнхий коэффициент 2010-2018 он

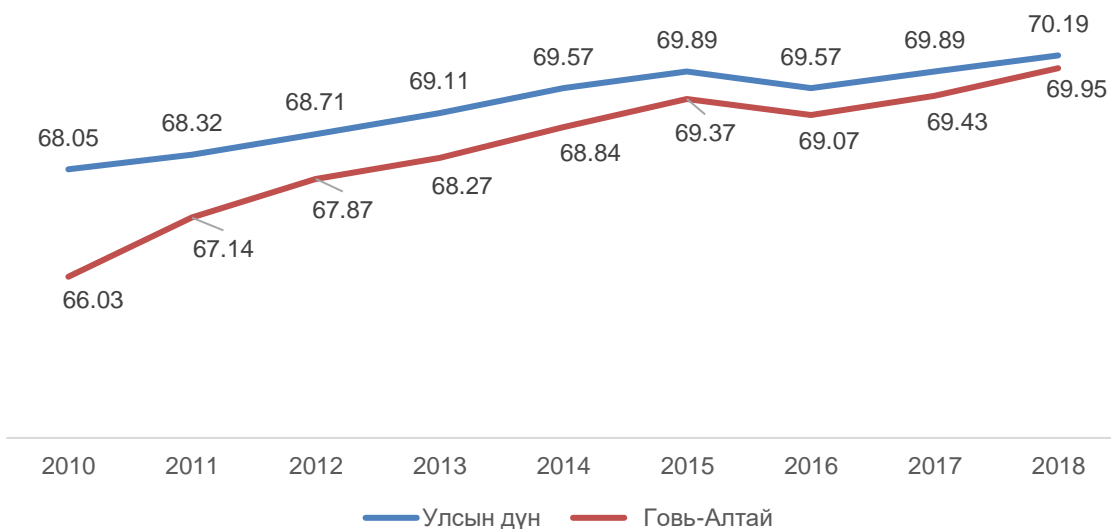

Сүүлийн 5 жилд 1000 хүн амд ноогдох цэвэр өсөлт өсөх хандлагатай байгаа нь харагдаж байна. 2010 оноос хойш 9 жилийн хугацаанд 1000 хүн амд ноогдох цэвэр өсөлт 1.9 пунктээр буюу 2 хүнээр өссөн байна.

2.1.4 Хүн амын дундаж наслалт

Аймгийн хүн амын дундаж наслалт 69.95 байгаа ба улсын дундаж наслалттай харьцуулахад 0.24-аар доогуур байна. Мөн дундаж наслалтыг хүйсээр нь авч үзвэл эрэгтэй улсын дундаж наслалттаас 1.02-оор, эмэгтэй 1.44-оор доогуур байна.

Зураг 2.1.4 Хүн амын дундаж наслалт, улс, аймгийн дүн, 2010-2018 он

Дундаж наслалтыг хүйсээр 2010 онтой харьцуулахад эмэгтэй хүнийх 4.46 насаар, эрэгтэй хүнийх 2.06 насаар нэмэгдсэн байна. Мөн эмэгтэй хүмүүсийн дундаж наслалт эрэгтэйчүүдийнхээс 2.4 насаар илүү нэмэгдсэн нь харагдаж байна.

Зураг 2.1.5 Хүн амын дундаж наслалт, хүйсээр, 2010-2018 он

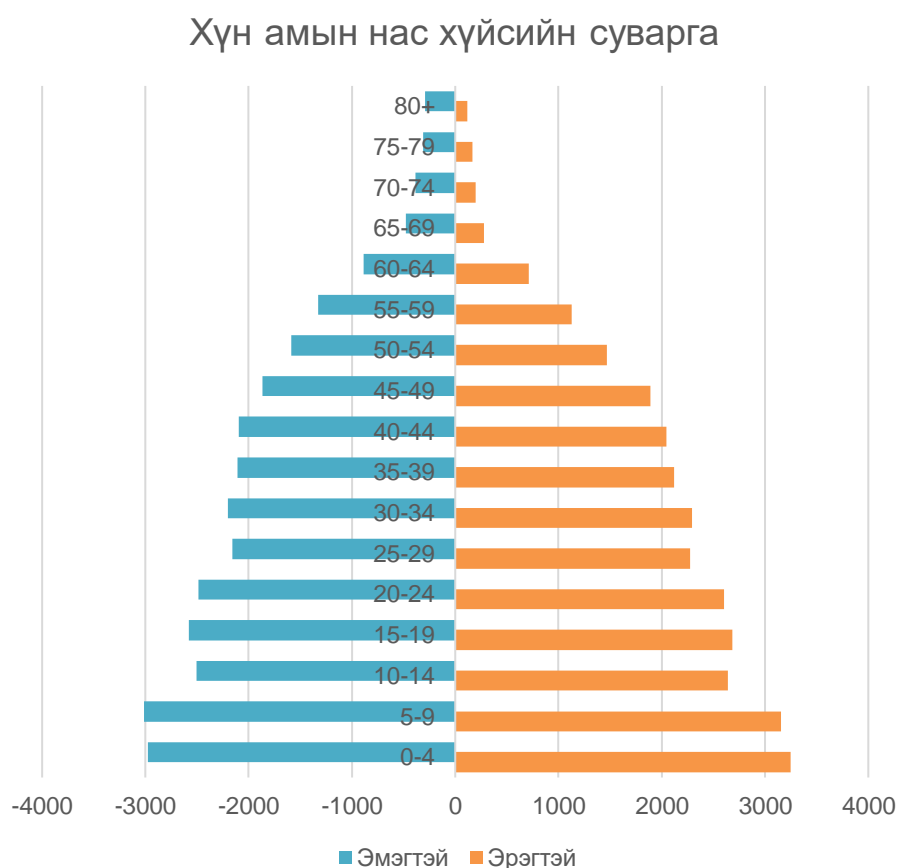

Дундаж наслалтыг хүйсээр авч үзвэл эмэгтэй хүний дундаж наслалт 74.34 болж, өмнөх оноос 0.58 пунктээр, эрэгтэй хүний дундаж наслалт 65.09 болж, өмнөх оноос 0.44 пунктээр өссөн үзүүлэлттэй байна.

2.1.5 Хүн амын нас хүйсийн суварга

Хүн амын нас, хүйсийн суваргаар хүн амын нас, хүйсийн бүтцийг зураглан харуулдаг. Суваргын баруун, зүүн талд хүйсээр ялган, насны бүлгийн хувьд хамгийн залуугаас эхлэн өсөх дарааллаар доороос дээш суварган хэлбэртэй байна. Хүн амын нас, хүйсийн суваргыг зурахдаа хүн амын бодит тоо болон нийт хүн амд эзлэх хувийн жингээр зурна. Хувийн жингээр зурахдаа нийт хүн амыг 100 хувь гэж тооцно. Аймгийн 2018 оны хүн амыг нас хүйсийн суваргаас харахад 0-39 насны хүн амд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь илүү байхад 40-с дээш насныханд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь их байна. Аймгийн хэмжээнд 70 дээш насны 1473 өндөр настан байгаагийн 67.1 хувь нь эмэгтэйчүүд байна. 2018 оны эцсээр аймгийн хэмжээнд 97-с дээш насны 6 өндөр настан байгаа бөгөөд 4 эмэгтэй хүн байна

Зураг 2.1.6 Хүн амын нас хүйсийн суварга, 2018 он

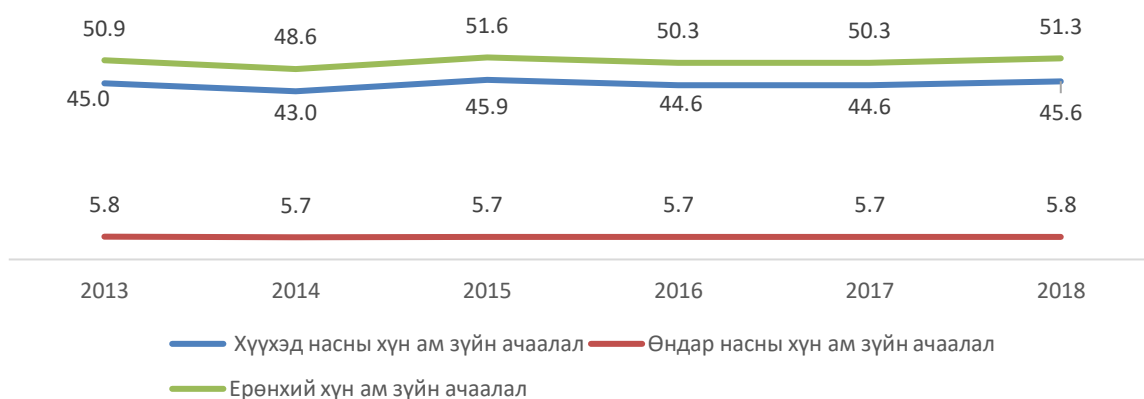

Хүн амын 17.5 мянган хүн (30.1%) 0-14 насны хүүхэд, 36.9 мянган хүн (63.3%) 15-59 насны хөдөлмөрийн насны хүн ам, 3.8 мянган хүн ам (6.6%) 60 дээш насны хүн ам эзэлж 2017 онтой харьцуулахад хүүхдийн эзлэх хувь 0.5 пунктээр, 60 дээш насны хүн амын эзлэх хувь 0.2 пунктээр нэмэгдэж, хөдөлмөрийн насны хүн амын эзлэх хувь 0.6 пунктээр буурсан байна.

2.1.6 Хүн амын зүйн ачаалал

Хүн ам зүйн ачааллыг тооцохдоо тэжээгч насны бүлэг буюу 15-64 нас, тэжээлгэгч бүлэг буюу 15-аас доош, 64-с дээш насны хүн амыг хамруулан тооцдог. Энэ үзүүлэлт нь хөдөлмөрийн насны нийт хүн амд хөдөлмөрийн бус насны хэдэн хүн ноогдож буйг харуулна.

Зураг 2.1.7 Хүн ам зүйн ачаалал, 2013- 2018 он

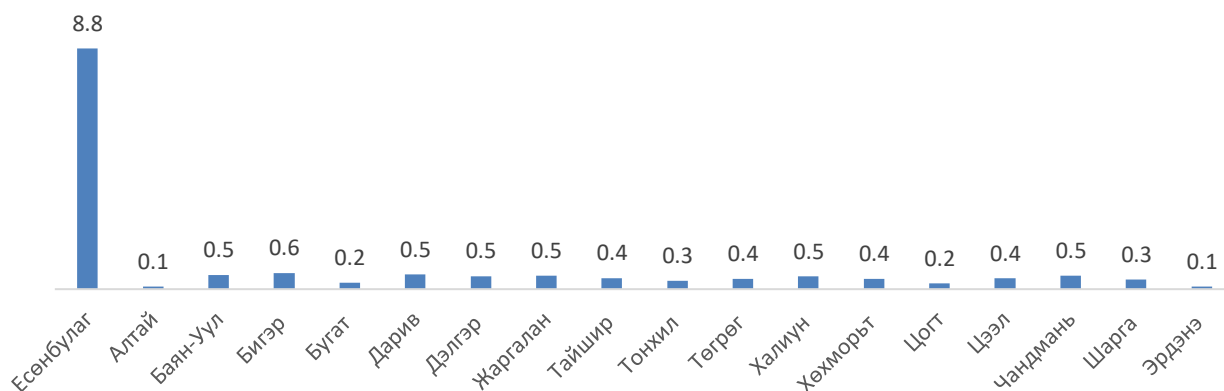

Аймгийн хүн ам зүйн нийт ачаалал 2013 оноос 0.4, 2016 оноос 1 пунктээр өссөн байна. Хүн ам зүйн ачаалал нь өсч байгаа нь сөрөг үзүүлэлт юм. Ачааллыг хүүхэд, хөгшин насны бүлгээр тооцож үзвэл 2018 онд өмнөх оны мөн үеэс хүүхдийнх 1.0, хөгшид нь 0.1 пунктээр өсчээ.

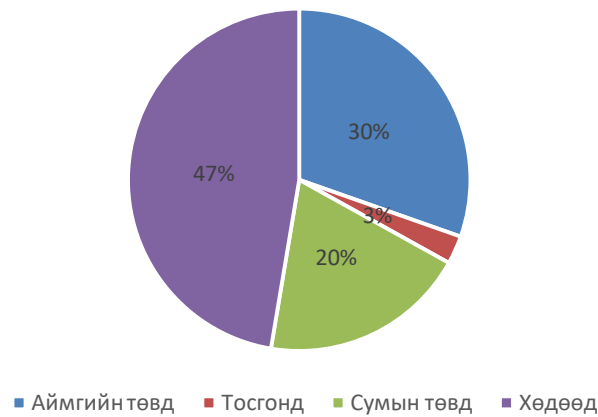
2.1.7 Хүн амын нягтрал

Манай аймгийн нийт нутаг дэвсгэрийн хэмжээ 141447 кв.км бөгөөд нэг км квадратад 0.4 хүн ноогдож байна. Хүн амын нягтралаар Есөнбулаг сум хамгийн өндөр буюу 1 кв.км-д 8.8 хүн ноогдож байна. Энэ нь аймгийн төв нь гэрэл цахилгаантай үйлдвэрлэл үйлчилгээ илүү хөгжсөн түүнийгээ дагаад хүн ам ихтэй, нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээрээ ч харьцангуй бага байгаатай холбоотой юм.

Зураг 2.1.8 Хүн амын нягтрал сумаар, 2018 он

Зураг 2.1.9 Хүн амын байршлаар, 2018 он

Хүн амыг байршлаас харахад 17.7 мянган хүн (30.0%) аймгийн төвд, 1.6 мянган хүн (3.0%) тосгонд, 11.4 мянган хүн (20.0%) сумын төвд, 27.6 мянган хүн (47.0%) хөдөөд амьдарч байна.

2.1.8 Насны голч

Хүн амыг насны бүтцийнх нь хувьд яг таллан хувааж буй насыг насны голч буюу медиан гэнэ. Насны голч нь 25 аас бага байвал залуу, 25 аас дээш бол хөгшин буюу хөгшрөх хандлагатай улс орон гэж үздэг. Говь-Алтай аймгийн хүн амын насны голчийг 2018 оны хүн амын тоогоор олъё.

$$Me = N + i * \frac{\frac{n}{2} - S_n}{n_{me}}$$

Тайлбар: M_e -Медиан, N - медианы интервалын эх, i -интервалын давтамж

S_n -медианы өмнөх интервалын өсөн нэмэгдэх давтамж, $\frac{n}{2}$ -давтамжуудын нийлбэрийн хагас

Нийт хүн амаас тооцоход:

Насны бүлэг	Хүн амын тоо	Өсөн нэмэгдэх давтамж
Бүгд	58280	568722
0-4	6227	6227
5-9	6169	12396
10-14	5145	17541
15-19	5263	22804
20-24	5087	27891
25-29	4432	32323
30-34	4490	36813
35-39	4227	41040
40-44	4139	45179
45-49	3755	48934
50-54	3056	51990
55-59	2458	54448
60-64	1601	56049
65-69	758	56807
70+	1473	58280

$$Me = N + i * \frac{\frac{n}{2} - S_n}{n_{me}} = 30 + 4 \frac{\frac{58280}{2} - 32323}{4432} = 27.1$$

Насны бүлэг	Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Хүн амын тоо	Өсөн нэмэгдэх давтамж	Хүн амын тоо	Өсөн нэмэгдэх давтамж
Бүгд	29030	289147	29250	279575
0-4	3250	3250	2977	2977
5-9	3156	6406	3013	5990
10-14	2643	9049	2502	8492
15-19	2683	11732	2580	11072
20-24	2603	14335	2484	13556
25-29	2275	16610	2157	15713
30-34	2291	18901	2199	17912
35-39	2121	21022	2106	20018
40-44	2045	23067	2094	22112
45-49	1890	24957	1865	23977
50-54	1467	26424	1589	25566
55-59	1129	27553	1329	26895
60-64	713	28266	888	27783
65-69	279	28545	479	28262
70+	485	29030	988	29250

Эрэгтэй:

$$Me = N + i * \frac{\frac{n}{2} - S_n}{n_{me}} = 30 + 4 \frac{\frac{29030}{2} - 16610}{2275} = 26.3$$

Эмэгтэй

$$Me = N + i * \frac{\frac{n}{2} - S_n}{n_{me}} = 30 + 4 \frac{\frac{29250}{2} - 15713}{2157} = 28$$

2018 оны байдлаар нийт хүн амын насны голч 27.1, эрэгтэйчүүдийнх 26.3, эмэгтэйчүүдийн голч нас 28 байна.

2.2 Гэрлэлт, цуцлалт, хүүхэд үрчлэлт

Хүн амын гэрлэлтийн байдал нь хүн ам зүйн шинжлэх ухаанд гэрлэлт, салалт, бэлбэсрэлт, тусгаарлалт, дахин гэрлэлт зэрэг ухагдахуунуудын цогцоор илэрхийлэгддэг.

Батлуулсан гэр бүлтэй- Гэрлэлтээ иргэний гэр бүлийн байгууллагад бүртгүүлсэн, гэрлэлтийн баталгаатай хүмүүсийг “Батлуулсан гэр бүлтэй” буюу гэр бүлтэй гэнэ.

Салсан-Гэр бүлээ хуулийн дагуу цуцалснаас хойших хугацааг харгалзахгүйгээр дахин гэрлээгүй хүмүүсийг салсан гэнэ.

Манай аймгийн хувьд 2018 оны байдлаар гэрлэлт 302 болж өмнөх оны мөн үеэс 4.1 хувиар, цуцлалт 15 болж өмнөх оны мөн үеэс 40 хувиар буурсан байна. Хүүхэд үрчлэлт 22 байгаагийн эрэгтэй нь 8 хүүхэд (36.4%), эмэгтэй хүүхэд 14 (63.6%) байна. Хүүхэд үрчлэлтийг насны бүлгээр нь авч үзвэл 11 хүүхэд (50.0%) 0-2 настай, 7 хүүхэд (31.8%) 3-6 настай, үлдсэн 4 хүүхэд (18.2%) нь 7 дээш настай хүүхэд байна.

Зураг 2.2.1 Гэрлэлт, цуцлалтын тоо, 2000- 2018 он

Зураг 2.2.2 Гэрлэлт, цуцлалт, 1000 хүн тутамд, 1970-2018 он

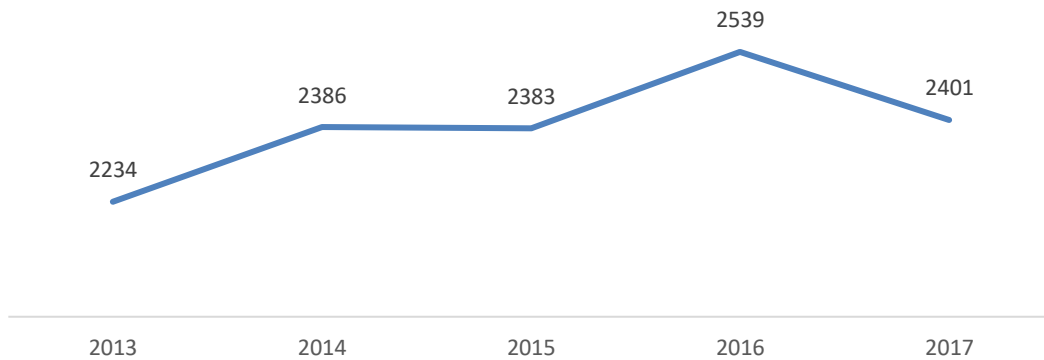
2.3. Хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлт

Аймгийн дүнгээр бүтэн өнчин 54, хагас өнчин 995 хүүхэд, арван найм хүртэлх насны хүүхэдтэй гэр бүлгүй хүн 1161, ганц бие өндөр настан өрх 1261, өрх толгойлсон эцэг, эхийн тоо 2944, хөгжлийн бэрхшээлтэй 2789 хүн тус тус байна. Нийт хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн 18.5 хувь нь хөдөлгөөний согогтой, 9.0 хувь нь сонсгол, 3.4 хувь нь хэл ярианы согогтой, 3.5 хувь нь хавсарсан согогтой, 9.0 хувь нь харах эрхтний өөрчлөлттэй, 43.0 хувь нь бусад, 13.3 хувь нь сэтгэцийн эмгэгтэй хүмүүс байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад бүтэн өнчин хүүхэд 5.9 хувиар, хагас өнчин хүүхэд 2.6 хувиар өссөн байна.

Зураг 2.3.1 Бүтэн өнчин, хагас өнчин хүүхдийн тоо, 2010-2018 он

Зураг 2.3.2 Өрх толгойлсон эхийн тоо, 2013-2018 он

Өрх толгойлсон эхийн тоо 2401 болж өмнөх оны мөн үеэс 5.4 хувиар буурсан байна. Өрх толгойлсон эхийг ам бүлээр нь авч үзвэл 3 хүртэлх хүүхэдтэй 1464 эх (61.0%), 3-5 хүртэлх хүүхэдтэй 779 эх (32.4%), 6 дээш хүүхэдтэй 158 эх (6.6%) байна.

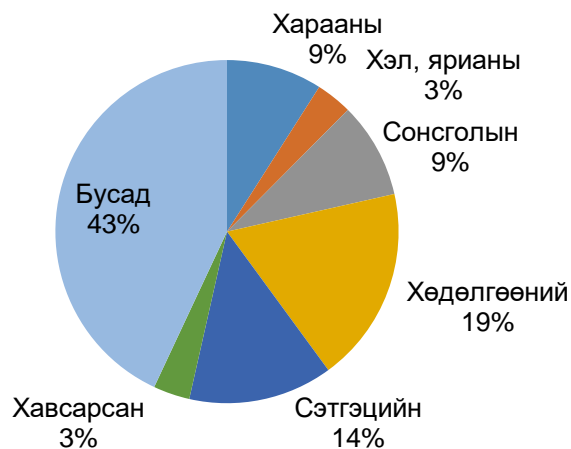
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо 2018 он

/Persons with disabilities/

Сум	Soum	Бүгд Total	Хөгжлийн бэрхшээлийн хэлбэрээр: <i>By Forms of disability:</i>						
			Харааны	Хэл, ярианы	Сонсголын	Хөдөлгөөний	Сэтгэцийн	Хавсарсан	Бусад
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	1111	98	18	113	202	122	0	558
Алтай	<i>Altai</i>	54	3	3	5	8	8	3	24
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	152	16	11	14	36	21	26	28
Бигэр	<i>Biger</i>	99	8	4	8	22	19	1	37
Бугат	<i>Bugat</i>	92	0	3	2	20	7	5	55
Дарви	<i>Darib</i>	71	7	0	2	25	13	1	23
Дэлгэр	<i>Delger</i>	98	7	9	10	17	14	13	28
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	97	7	5	7	5	9	0	64
Тайшир	<i>Taishir</i>	76	4	2	6	22	7	0	35
Тонхил	<i>Tonhil</i>	76	8	6	3	18	11	7	23
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	45	8	3	3	15	5	0	11
Халиун	<i>Haliun</i>	158	15	5	18	7	26	8	79
Хөхморьт	<i>Huhmorit</i>	109	14	10	9	18	18	8	32
Цогт	<i>Tsogt</i>	204	19	3	13	39	34	1	95
Цээл	<i>Tseel</i>	84	12	7	18	17	7	3	20
Чандмана	<i>Chandmani</i>	100	11	3	14	19	22	17	14
Шарга	<i>Sharga</i>	94	8	1	5	11	11	3	55
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	69	7	2	2	14	25	0	19
Дүн	Total	2789	252	95	252	515	379	96	1200

Зураг 2.3.3 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, төрлөөр, хувиар, 2018 он

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо

2.4 Шилжилт хөдөлгөөн

Хүн амын дотоод шилжих хөдөлгөөн дийлэнхдээ нийслэл Улаанбаатар хотруу чиглэж байгаа ба манай аймгийн хувьд ч нийт шилжин явагчдын ихэнх нь Улаанбаатар хотруу шилжиж байгаа билээ.

Шилжин ирсэн хүн ам

485 шилжин ирсэн хүмүүсийн ихэнх нь буюу 220 хүн (42.9%) нь Улаанбаатар хотоос ирсэн байна. Шилжин ирсэн хүмүүсийн 250 хүн (51.5%) эмэгтэйчүүд байна. Шилжин ирсэн хүний тоо өмнөх оны мөн үеэс 15.4 хувиар буурсан байна.

Шилжин явсан хүн ам

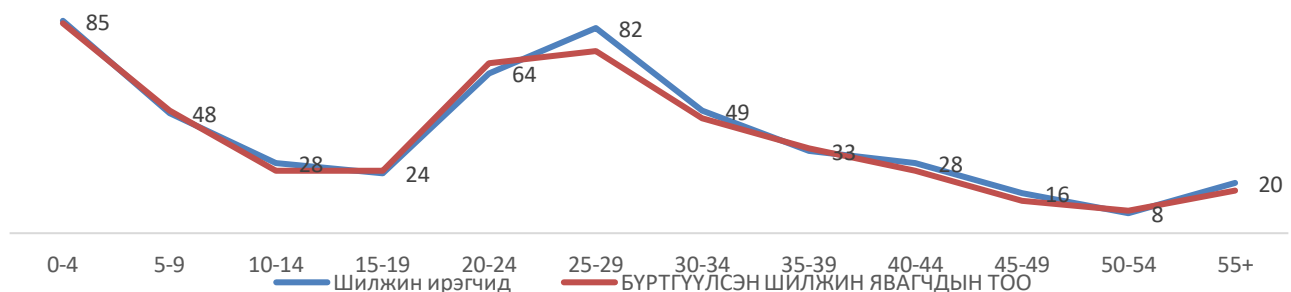
Энэ онд 468 шилжин явагч байгаагийн 201 хүн (45.4%) нь зөвхөн Улаанбаатар хотруу явсан байна. Шилжин явсан хүмүүсийн 242 хүн (51.7%) эмэгтэйчүүд байна. Шилжин явсан хүний тоо өмнөх оны мөн үеэс 23.5 хувиар буурсан байна.

Зураг 2.4.1 Шилжин ирэгч, шилжин явагчийн тоо, 2013- 2018 он

Энэ нь аж үйлдвэр, үйлчилгээний салбар хот суурин газар илүү хөгжсөн, их дээд сургуулиуд нь Улаанбаатар хотод олноороо байдаг, мөн нийгэм эдийн засгийн хөгжлийн өсөлт хөдөө орон нутагтай харьцуулахад илүү байгаа зэргээс шалтгаалж байгаа боловуу. Шилжигчдийн хүйсийн харьцаа ерөнхийдөө тэнцвэргүй байгаа ба эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс илүүтэйгээр шилжилт хөдөлгөөнд оролцох хандлагатай байна.

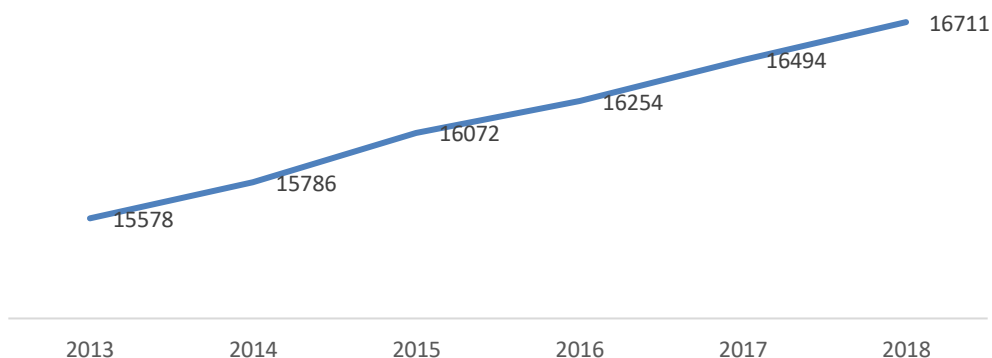
Зураг 2.4.2 Шилжин ирсэн, явсан хүн ам, насны бүлгээр 2018 он

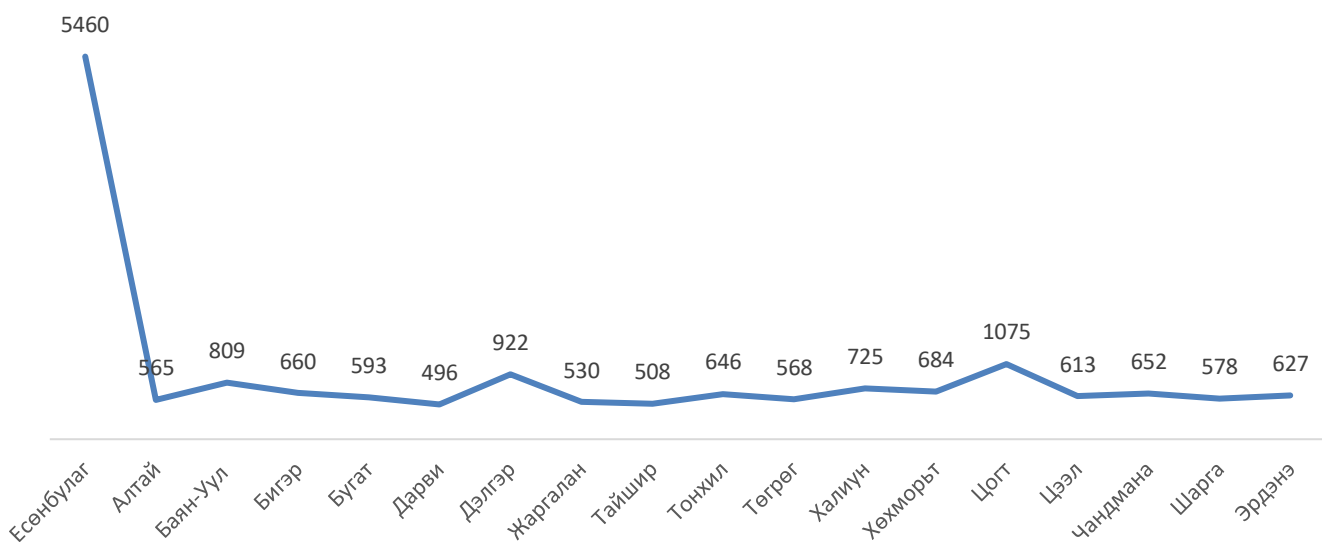
2.5 Өрхийн тоо

Аймгийн өрхийн тоо 16.7 мянга болж өмнөх оны мөн үеэс 1.3 хувиар өссөн байна. Сүүлийн 6 жилийн өрхийн тоог харахад тогтмол өсөх хандлагатай болсон байна. Энэ нь Монгол улсын хэмжээнд хүн амын цонх үе нээгдсэнтэй холбогдуулан залуу хүмүүсийн гэр бүл болох тохиолдол ихэссэнтэй холбоотой юм.

Зураг 2.5.1 Өрхийн тоо 2013- 2018 он

Зураг 2.5.2 Өрхийн тоо, сумаар 2018 он

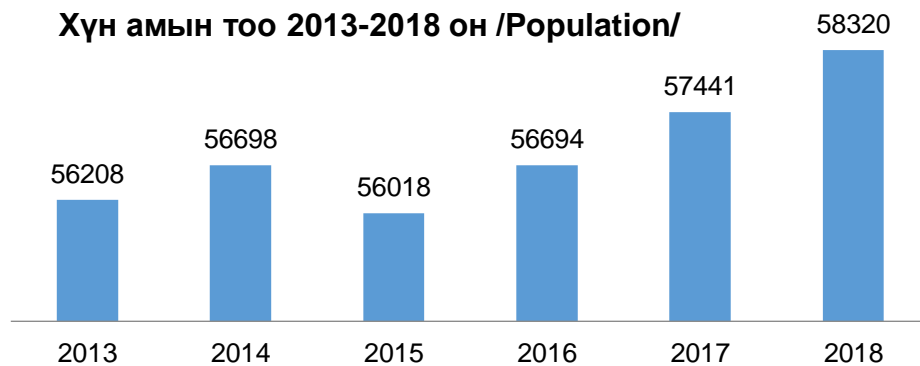

Өрхийн тоог байршлаар нь авч үзвэл 5113 өрх (30.6%) аймгийн төвд, 470 өрх (2.8%) тосгонд, 3302 өрх (19.8%) сумын төвд, 7826 өрх (46.8%) хөдөөд амьдарч байна.

ХҮН АМЫН ТОО сумаар, 2013-2018 он /Population soum/

Сум	Soum	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		Аймгийн хүн ам /Population of aimag/					
Дүн	Total	56208	56698	56018	56694	57441	58320
Есөнбулаг	Yesunbulag	19053	18678	17802	18108	18470	18958
Алтай	Altai	2122	2022	2102	2082	2063	2046
Баян-Уул	Bayan-Uul	2860	3062	2984	3000	3002	3030
Бигэр	Biger	2168	2148	2113	2139	2211	2246
Бугат	Bugat	2008	2195	2186	2191	2168	2190
Дарви	Darib	1768	1814	1819	1852	1844	1858
Дэлгэр	Delger	2979	3022	3023	3060	3127	3160
Жаргалан	Jargalan	1652	1736	1752	1785	1802	1836
Тайшир	Taishir	1361	1426	1470	1550	1606	1598
Тонхил	Tonhil	2025	2204	2142	2152	2197	2224
Төгрөг	Tugrug	1890	1972	2014	2054	2054	2041
Халиун	Haliun	2398	2311	2367	2388	2407	2457
Хөхморьт	Huhmorit	2236	2320	2332	2379	2373	2371
Цогт	Tsogt	3442	3387	3513	3549	3579	3585
Цээл	Tseel	2008	2102	2101	2109	2164	2200
Чандмана	Chandmani	2130	2139	2176	2180	2218	2248
Шарга	Sharga	1947	1980	1971	1937	1937	1947
Эрдэнэ	Erdene	2161	2180	2151	2179	2219	2325

Хүн амын тоо 2013-2018 он /Population/

ӨРХ, ХҮН АМЫН НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, 2018 он сумаар
/SOCIAL SELECTED INDICATORS OF HOUSEHOLDS AND
POPULATION, soum/

Сум	Soum	Бүтэн өнчин хүүхэд <i>Double orphan children</i>	Хагас өнчин хүүхэд <i>Half orphan children</i>	18 хүртлэх насны хүүхэдтэй гэр бүлгүй хүний тоо <i>Single person with th children aged 18 years old</i>	Өрх толгойлсон эрэгтэй <i>Number of males, who head households</i>	Өрх толгойлсон эмэгтэй <i>Number of females, who head households</i>	Ганц бие өндөр настан <i>Single elderly</i>
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	20	406	372	64	842	32
Алтай	<i>Altai</i>	4	51	41	18	80	16
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	4	60	35	25	117	14
Бигэр	<i>Biger</i>	1	28	23	38	110	27
Бугат	<i>Bugat</i>	1	14	31	32	76	9
Дарви	<i>Darib</i>	1	22	13	35	85	4
Дэлгэр	<i>Delger</i>	-	33	34	33	132	10
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	-	11	5	13	63	26
Тайшир	<i>Taishir</i>	1	12	22	7	24	18
Тонхил	<i>Tonhil</i>	1	26	28	35	76	15
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	1	48	27	16	82	13
Халиун	<i>Haliun</i>	5	52	74	24	108	40
Хөхморьт	<i>Huhmorit</i>	1	39	31	14	63	44
Цогт	<i>Tsogt</i>	4	61	76	33	155	15
Цээл	<i>Tseel</i>	4	28	53	23	120	10
Чандмана	<i>Chandmani</i>	1	33	47	74	140	31
Шарга	<i>Sharga</i>	2	20	9	9	40	26
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	3	51	240	50	88	16
Дүн	Total	54	995	1161	543	2401	366

**БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар
/DOUBLE ORPHAN CHILDREN soum/**

Сум	Soum	2014	2015	2016	2017	2018
Дүн	Total	64	57	49	51	54
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	20	25	18	19	20
Алтай	<i>Altai</i>	-	2	3	1	4
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	4	2	3	5	4
Бигэр	<i>Biger</i>	1	1	1	1	1
Бугат	<i>Bugat</i>	6	3	1	4	1
Дарви	<i>Darib</i>	1				1
Дэлгэр	<i>Delger</i>	1	1	1	2	
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	-	-	-		
Тайшир	<i>Taishir</i>	4	2	3	2	1
Тонхил	<i>Tonhil</i>	-	-	-		1
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	-	1	1	1	1
Халиун	<i>Haliun</i>	-	-	-	1	5
Хөхморьт	<i>Huhmorit</i>	5	2	2	3	1
Цогт	<i>Tsogt</i>	10	5	3	1	4
Цээл	<i>Tseel</i>	1	3	3	2	4
Чандмана	<i>Chandmani</i>	2	1	1	1	1
Шарга	<i>Sharga</i>	3	3	3	3	2
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	6	6	6	5	3

**ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХЭД, сумаар
/HALF ORPHAN CHILDREN soum/**

Сум	Soum	2014	2015	2016	2017	2018
Дүн	Total	1147	1030	968	969	995
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	565	521	463	469	406
Алтай	<i>Altai</i>	48	39	22	30	51
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	27	28	29	39	60
Бигэр	<i>Biger</i>	14	16	27	25	28
Бугат	<i>Bugat</i>	46	31	19	25	14
Дарви	<i>Darib</i>	17	9	14	16	22
Дэлгэр	<i>Delger</i>	64	46	56	34	33
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	14	15	9	15	11
Тайшир	<i>Taishir</i>	4	6	18	18	12
Тонхил	<i>Tonhil</i>	23	25	27	27	26
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	36	33	21	25	48
Халиун	<i>Haliun</i>	39	31	55	60	52
Хөхморьт	<i>Huhmorit</i>	27	22	35	37	39
Цогт	<i>Tsogt</i>	75	71	60	38	61
Цээл	<i>Tseel</i>	35	29	25	27	28
Чандмана	<i>Chandmani</i>	47	41	33	33	33
Шарга	<i>Sharga</i>	16	20	15	21	20
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	50	47	40	30	51

ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХ, сумаар
/MOTHERS WHO HEAD HOUSEHOLDS, soum/

Сум	Soum	2014	2015	2016	2017	2018
Дүн	Total	2237	2386	2383	2539	2401
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	765	840	832	839	842
Алтай	<i>Altai</i>	76	98	84	76	80
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	92	65	78	64	117
Бигэр	<i>Biger</i>	89	89	104	94	110
Бугат	<i>Bugat</i>	51	58	68	68	76
Дарви	<i>Darib</i>	34	59	81	91	85
Дэлгэр	<i>Delger</i>	81	91	113	145	132
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	41	47	60	64	63
Тайшир	<i>Taishir</i>	46	52	41	49	24
Тонхил	<i>Tonhil</i>	112	113	114	122	76
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	86	89	61	97	82
Халиун	<i>Haliun</i>	89	85	90	90	108
Хөхморьт	<i>Huhmorit</i>	89	76	92	92	63
Цогт	<i>Tsogt</i>	140	182	137	182	155
Цээл	<i>Tseel</i>	110	116	118	107	120
Чандмань	<i>Chandmani</i>	120	117	130	139	140
Шарга	<i>Sharga</i>	110	112	114	112	40
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	106	97	66	108	88

ОРШИН СУУГАА ХҮН АМЫН ТОО, багаар 2018 он /POPULATION, bag/

Сум	БҮХ ХҮН АМ			Сум	БҮХ ХҮН АМ		
	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй		Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Дүн	58280	29030	29250	Төгрөг	2034	1047	987
Есөнбулаг	18931	9219	9712	1-р баг, Хүрэн гол	491	246	245
1-р баг, Баянхайрхан	2236	1063	1173	2-р баг, Төгрөгийн эх	544	272	272
2-р баг, Баяншанд	2399	1177	1222	3-р баг, Мааньт	346	178	168
3-р баг, Жаргалант	2084	996	1088	4-р баг, Цагаан хайрхан	336	176	160
4-р баг, Харзат	2046	981	1065	5-р баг, Тунгалаг	317	175	142
5-р баг, Рашаант	700	353	347	Халиун	2458	1280	1178
6-р баг, Наран	522	266	256	1-р баг, Сүүж	698	361	337
7-р баг, Жинст	2144	1055	1089	2-р баг, Гүү бариач	631	329	302
8-р баг, Индэрт	2167	1053	1114	3-р баг, Олон булаг	670	359	311
9-р баг, Түмэн	2109	1019	1090	4-р баг, Чацран	459	231	228
10-р баг, Оргил	2524	1256	1268	Хөхморьт	2367	1200	1167
Алтай	2056	1031	1025	1-р баг, Цоохор	516	266	250
1-р баг, Бадрал	397	198	199	2-р баг, Завхан гол	487	254	233
2-р баг, Баянцагаан	313	151	162	3-р баг, Сангийн далай	422	222	200
3-р баг, Урт	364	196	168	4-р баг, Хүйсийн говь	548	273	275
4-р баг, Баян-Овоо	982	486	496	5-р баг, Сайн-Уст	394	185	209
Баян-Уул	3026	1517	1509	Цогт	3585	1783	1802
1-р баг, Баян богд	429	202	227	1-р баг, Рашаант	358	178	180
2-р баг, Чандмань хайрхан	450	223	227	2-р баг, Далан	371	193	178
3-р баг, Баянхайрхан	537	275	262	3-р баг, Гэгээт	308	153	155
4-р баг, Хүйсийн говь	391	198	193	4-р баг, Төгрөг	694	341	353
5-р баг, Баянговь	629	315	314	5-р баг, Баян-Өндөр	686	331	355
6-р баг, Алтангадас	590	304	286	6-р баг, Баян-Улаан	341	169	172
Бигэр	2243	1110	1133	7-р баг, Баян тоорой	827	418	409
1-р баг, Мянгай	564	283	281	Цээл	2207	1112	1095
2-р баг, Урт	470	218	252	1-р баг, Бүрэн	531	266	265
3-р баг, Их булаг	391	198	193	2-р баг, Баянгол	557	285	272
4-р баг, Буудай	325	164	161	3-р баг, Дэрстэй	489	250	239
5-р баг, Хүрэмт	493	247	246	4-р баг, Жаргалт	630	311	319
Бугат	2210	1117	1093	Чандмань	2247	1136	1111
1-р баг, Биж	473	258	215	1-р баг, Чандмань-Уул	622	324	298
2-р баг, Ферм	341	168	173	2-р баг, Өлзийбулаг	588	301	287
3-р баг, Гаханч	498	245	253	3-р баг, Эрдэнэ-Уул	578	284	294
4-р баг, Сүж	522	271	251	4-р баг, Хүрхрээ	459	227	232
5-р баг, Баянгол	376	175	201	Шарга	1936	962	974
Дарви	1860	921	939	1-р баг, Баянгол	810	385	425
1-р баг, Ихэс	598	287	311	2-р баг, Хамтын хүч	398	211	187
2-р баг, Хужирт	424	216	208	3-р баг, Сондуулт	311	149	162
3-р баг, Жавхлант	493	241	252	4-р баг, Улаан туг	417	217	200
4-р баг, Үйлдвэр	345	177	168	Эрдэнэ	2327	1160	1167
Дэлгэр	3146	1570	1576	1-р баг, Сангийн далай	568	286	282
1-р баг, Баян-Өндөр	844	409	435	2-р баг, Цэцэг нуур	569	283	286
2-р баг, Баянхонгор	410	217	193	3-р баг, Цагаан-Уул	587	286	301
3-р баг, Баянбуурал	651	335	316	4-р баг, Өлзийт	603	305	298
4-р баг, Баянсан	504	245	259				
5-р баг, Гуулин	737	364	373				
Жаргалан	1826	942	884				
1-р баг, Бүрэн	781	398	383				
2-р баг, Тээл	550	289	261				
3-р баг, Завхан гол	495	255	240				
Тайшир	1599	821	778				
1-р баг, Хуримт	676	345	331				
2-р баг, Галуут	465	229	236				
3-р баг, Далан	458	247	211				
Тонхил	2222	1102	1120				
1-р баг, Бүс-Уул	452	233	219				
2-р баг, Тамч	530	246	284				
3-р баг, Зүйл	375	191	184				
4-р баг, Алтансоёмбо	370	179	191				
5-р баг, Алтайн-Оргил	495	253	242				

ӨРХИЙН ТОО сумаар /HOUSEHOLD/

Сум	Soum	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		Өрхийн тоо HOUSEHOLD					
Дүн	Total	15578	15786	16072	16254	16494	16711
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	5058	5147	5305	5340	5360	5460
Алтай	<i>Altai</i>	542	544	571	573	559	565
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	777	796	799	796	806	809
Бигэр	<i>Biger</i>	623	625	635	635	656	660
Бугат	<i>Bugat</i>	558	582	580	582	587	593
Дарви	<i>Darib</i>	492	491	484	491	496	496
Дэлгэр	<i>Delger</i>	841	863	861	882	903	922
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	479	484	504	500	518	530
Тайшир	<i>Taishir</i>	426	425	448	474	499	508
Тонхил	<i>Tonhil</i>	628	632	626	640	651	646
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	528	540	534	548	566	568
Халиун	<i>Haliun</i>	687	664	687	700	706	725
Хөхморьт	<i>Huhmorit</i>	632	654	659	678	686	684
Цогт	<i>Tsogt</i>	983	992	1016	1034	1058	1075
Цээл	<i>Tseel</i>	579	585	589	587	610	613
Чандмана	<i>Chandmani</i>	610	612	620	633	644	652
Шарга	<i>Sharga</i>	565	567	578	571	582	578
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	570	583	576	590	607	627

ӨРХИЙН ТОО, байршлаар 2018 он
HOUSEHOLDS, urban and rural

Сум	Soum	Бүгд Total	Үүнээс: Of which			
			Аймгийн төвд Aimag /Urban/	Тосгонд Village	Сумын төвд Soum /Urban/	Хөдөөд Rural
Дүн	Total	16711	5113	470	3302	7826
Есөнбулаг	<i>Yesunbulag</i>	5460	5113	0	0	347
Алтай	<i>Altai</i>	565	0	0	277	288
Баян-Уул	<i>Bayan-Uul</i>	809	0	0	303	506
Бигэр	<i>Biger</i>	660	0	0	217	443
Бугат	<i>Bugat</i>	593	0	0	114	479
Дарви	<i>Darib</i>	496	0	0	105	391
Дэлгэр	<i>Delger</i>	922	0	205	165	552
Жаргалан	<i>Jargalan</i>	530	0	0	102	428
Тайшир	<i>Taishir</i>	508	0	0	105	403
Тонхил	<i>Tonhil</i>	646	0	0	240	406
Төгрөг	<i>Tugrug</i>	568	0	0	226	342
Халиун	<i>Haliun</i>	725	0	0	194	531
Хөхморьт	<i>Huhmorit</i>	684	0	0	118	566
Цогт	<i>Tsogt</i>	1075	0	265	195	615
Цээл	<i>Tseel</i>	613	0	0	324	289
Чандмана	<i>Chandmani</i>	652	0	0	122	530
Шарга	<i>Sharga</i>	578	0	0	242	336
Эрдэнэ	<i>Erdene</i>	627	0	0	253	374

ХҮН АМЫН ТОО насны бүлгээр, хүйсээр /POPULATION by age group and sex/

Насны бүлэг Age group	2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Хүн амын тоо Population of Aimag Бүгд /total/	Эмэгтэй Female	Хүн амын тоо Population of Aimag Бүгд /total/	Эмэгтэй Female	Хүн амын тоо Population of Aimag Бүгд /total/	Эмэгтэй Female	Хүн амын тоо Population of Aimag Бүгд /total/	Эмэгтэй Female	Хүн амын тоо Population of Aimag Бүгд /total/	Эмэгтэй Female	Хүн амын тоо Population of Aimag Бүгд /total/	Эмэгтэй Female
	Бүгд Total	56208	28929	56698	28603	56018	28158	56694	28504	57441	28833	58320
0-4	5959	2957	5953	2855	6306	3046	6100	2974	6072	2939	6231	2979
5-9	5290	2579	5392	2606	5652	2753	5837	2837	6023	2889	6167	3013
10-14	5530	2735	5046	2485	4997	2468	4886	2384	4937	2422	5146	2502
15-19	6614	3690	5778	2769	5345	2603	5472	2685	5427	2674	5276	2583
20-24	4453	2171	5631	2923	4886	2397	4810	2359	4895	2377	5101	2496
25-29	4694	2342	4837	2356	4637	2239	4675	2265	4618	2230	4451	2165
30-34	4394	2205	4401	2175	4463	2220	4513	2192	4506	2210	4497	2206
35-39	4373	2213	4345	2222	4204	2076	4297	2145	4255	2122	4238	2116
40-44	3932	1950	3994	1970	3974	1995	3989	2039	4113	2074	4142	2103
45-49	3279	1694	3389	1728	3487	1775	3597	1809	3646	1844	3752	1867
50-54	2711	1429	2730	1433	2742	1415	2888	1483	2972	1506	3051	1587
55-59	1870	998	1974	1073	2069	1130	2171	1172	2302	1274	2458	1331
60-64	938	569	1064	615	1139	657	1314	754	1491	827	1600	888
65-69	725	449	706	460	706	471	699	458	720	480	755	479
70-74	674	406	706	416	637	379	611	378	589	373	584	384
75-79	451	305	419	274	460	302	497	321	492	314	467	302
80-84	202	147	225	163	205	149	223	163	265	185	278	192
85-89	74	54	63	46	72	55	75	56	76	60	87	66
90-94	43	34	40	31	29	21	31	24	31	26	28	21
95-99	2	2	5	3	8	7	8	5	10	6	11	8
100+	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0

